

Verslag VKN-dag 3 juli 2021

“De toekomst van kumpulans”

Afgelopen zaterdag was het eindelijk zover. We mochten fysiek weer bijeen komen, dus was er eindelijk de mogelijkheid om weer een VKN-dag te laten plaatsvinden. Dit keer in het Moluks Kerkelijk Centrum in Houten. Het was wel nog een besloten bijeenkomst vanwege het feit dat we als organisatie toch nog enigszins voorzichtig wilden zijn en dus een maximaal aantal bezoekers konden verwelkomen. De aanwezigen waren daarom uitsluitend bestuurders of vertegenwoordigers van kumpulans. In totaal waren er zo'n 45 aanwezigen en waren er 18 kumpulans vertegenwoordigd.

Allereerst is het misschien goed om de volgende vraag te beantwoorden. VKN wat is dat eigenlijk? VKN staat voor de Vereniging van Kumpulans in Nederland. De Vereniging van Kumpulans in Nederland heeft zich de laatste jaren vooral gefocust op het verzamelen van data over familienamen en dorpsgeschiedenissen op de Molukken en in Nederland. Deze informatie biedt onder andere meer inzicht in de relatie tussen Molukse Nederlanders en het land van herkomst. VKN draagt op die manier bij aan het verzamelen en archiveren van deze waardevolle informatie.

Als iemand van de derde generatie zie ik echter dat VKN de laatste jaren haar verbindende rol uit het oog dreigt te verliezen. Een verbindende rol is juist nu erg belangrijk gezien steeds meer kumpulans op een laag pitje dreigen te raken. Veel ouderen van de eerste generatie zijn er niet meer om hun kennis door te vertellen. Met de komst van de vierde en vijfde generatie komt daar daarom ook de volgende vraag bij: hoe houden wij de kumpulans in Nederland überhaupt in stand? Wat willen we overdragen, vastleggen en dus borgen voor de toekomst en hoe doen we dat? Hoe kan VKN een verbindende schakel worden tussen kumpulans in Nederland onderling?

Daarom hebben we vanuit VKN bedacht dat we starten met een driedelige reeks genaamd: “De toekomst van kumpulans”. We trapt af met het thema: “Het borgen van dorps-, eiland- en familienamengeschiedenis”, maar ook de ontstaansgeschiedenis van kumpulans kwam aan bod. Over het doorgeven en borgen van belangrijke informatie hebben we afgelopen zaterdag twee presentaties mogen bijwonen, van Dade Tehupelasury (kumpulan Tulehu) en Tjarda Salasiwa en Kalasina Manupassa (kumpulan Nusa Bupolo). Daarna volgden een drietal workshops om te kijken met welke concrete antwoorden de bestuurders en vertegenwoordigers van kumpulans kwamen op de vraag hoe verschillende historische kennis doorgegeven en geborgd kan worden voor de toekomst, maar ook hoe en door wie.

Natuurlijk was iedereen van mening dat er zoveel mogelijk doorgegeven moet worden aan de volgende generaties. Maar wat komt er als eerste in je op als je denkt aan overdracht? Wat veelal werd genoemd was de ontstaansgeschiedenis van de dorpen, de betekenis van achternamen, stambomen, de familiebanden, de soa soa en de pela schappen. Ook bepaalde ceremonies en gebruiken vanuit de adat werden benoemd. Maar ook bepaalde legendes, bijzondere personen die veel betekend hebben voor het dorp van herkomst of voor de oprichting van de kumpulan. Verder kwam naar voren dat het belangrijk is om door te geven waarom de kumpulans ontstaan zijn. Mooie aanvullingen vond ik zelf het behoud van liederen, dans, maar ook bijvoorbeeld het vastleggen van anekdotes van de eerste generatie.

De vragen die onlosmakelijk aan dit thema verbonden zijn passeerden ook de revue: wat mag je wel en niet delen of vastleggen? En als je het niet deelt of vastlegt ben je er dan van bewust dat het verloren gaat? Waarom lijkt het alsof de Molukse gemeenschap hier in Nederland zich sterker aan bepaalde tradities houdt dan op Maluku? Dit zijn relevante vragen die altijd zullen blijven spelen en daarom is het belangrijk om te kijken als bestuur wat je wel en niet gaat delen intern (binnen de kumpulan) en extern (buiten de kumpulan).

Tijdens de workshops hebben we niet alleen gekeken naar wát er overgedragen dient te worden, maar ook op welke manier. Hier werd genoemd dat het vertalen van Maleise stukken erg belangrijk is maar daarnaast ook het delen van relaties (netwerk). Ook werd er nagedacht over vormen waarin verhalen vastgelegd kunnen worden: interviews, podcasts, bundelen van verhalen in bijvoorbeeld kinderboeken en levensverhalen op beeld. Hierbij is het belangrijk dat je een pool van deskundigen hebt die je kunt raadplegen, dat je de jongeren mobiliseert, met elkaar verbindt (in Nederland en met Maluku) en de talenten binnen je gemeenschap benut. Wellicht zou VKN na kunnen denken over het opzetten van een soort 'kennisnetwerk'. Dit netwerk van deskundigen en of methodieken om historisch materiaal vast te leggen of te ontsluiten wordt dan gedeeld met geïnteresseerde kumpulans in Nederland.

Ik vond het zelf een geslaagde dag, ook vanwege het feit dat we eindelijk weer een fysiek evenement konden organiseren. Ik denk bovendien dat we niet het belang van het samenkomen op zich moeten onderschatten. Het was fijn dat er veel bekende gezichten waren, maar ik heb ook veel nieuwe mensen ontmoet. Eigenlijk was het ook een soort netwerkdag. Iedereen leverde veel input hoe we bepaalde informatie kunnen doorgeven en borgen en ik denk zeker dat er voor VKN een actievere rol is weggelegd om de kumpulans verder met elkaar te verbinden en de kumpulans te ondersteunen waar nodig. De volgende stap is nu het uitwerken van formats die de kumpulans kunnen gebruiken. ik wil jullie daarom bij deze vragen het evaluatieformulier (zie mail) in te vullen over vorige week zaterdag. Hier vraag ik ook om input voor de formats.